Forma autorizată de nume pentru o entitate persoană care include nume religios și/sau titlu religios din Biserica Ortodoxă

Căluian Catrina și Roman Leonica
Biblioteca Județeană „V.A. Urechia” Galați

Regulile de construire a formelor autorizate de nume pentru persoanele care fac parte din clerul bisericesc sau ierarhia bisericească în Biserica Ortodoxă Română țin seama și de forma numelor întâlnite pe manifestările lucrărilor creatorilor. Din practica de catalogare se poate contura o tipologie a formelor de nume pentru persoanele de vocație religioasă întâlnite pe manifestările lucrărilor, care să evidențieze atât categoria de lucrări publicate, cât și părțile consitutive ale numelui care identifică entitatea în mod consecvent (ICP, 2017, 5.3.3[1]):

1. nume laic (secular) însoțit de titlu/calificativ religios

În această categorie întâlnim persoane de vocație religioasă din clerul de mir (diaconii și preoții), care semnează, de regulă, lucrări din domeniul religiei.

Exemple:

- ✓ preot iconom stavrofor Vasile Ioan Tivadar
- ✓ preot dr. Cristian-Ovidiu Groza
- ✓ preot prof. dr. Vasile Gavrilă
- ✓ arhid. lect. dr. Adrian Sorin Mihalache
- ✓ preot conf. univ. dr. Constantin Necula

2. nume laic (secular)

În această categorie întâlnim persoane de vocație religioasă din clerul de mir și din cinul și clerul monahal, care semnează:

- *lucrări din domeniul religiei*

Exemple:

- ✓ Alexandru Mihăilă (mai semnează diac. conf. dr. Alexandru Mihăilă)
- ✓ Zoe Dumitrescu-Bușulenga (mai semnează Maica Benedicta)

[1]Declarația de Principii Internaționale de Catalogare (ICP). Traducere în limba română, 2017. Disponibil on-line la adresa: https://www.bibnat.ro/dyn-doc/Declaratia_Principii_catalogare_2016.pdf

- ✓ N. Steinhardt [mai semnează: Antisthius, Nicolae Steinhardt, N. Steinhardt (Monahul Nicolae Delarohia)]
- ✓ Sandu Tudor (mai semnează: ieroschimonahul Daniil de la Rarău, ieroschimonahul Daniil Sandu Tudor, ieroschimonahul Daniil Tudor)

- *lucrări din alte domenii*

Exemple:

- ✓ N. Steinhardt (scriitor, monah)
- ✓ Valeriu Anania (scriitor, ierarh)
- ✓ Gheorghe Șoima (preot și compozitor de muzică laică și religioasă)
- ✓ Sandu Tudor (pseudonimul literar al lui Alexandru Teodorescu, scriitor, monah)
- ✓ Ioan Pintea (scriitor, preot)

3. nume religios însoțit de titlu/calificativ religios

În această categorie întâlnim, preponderent, persoane de vocație religioasă care aparțin treptei arhieriei și care semnează doar lucrări din domeniul religiei.

Exemple:

- ✓ Casian, Episcopul Dunării de Jos; Casian, Arhiepiscopul Dunării de Jos (mai semnează: Casian Crăciun, Episcopul Dunării de Jos; Casian Crăciun, arhiepiscop al Dunării de Jos)
- ✓ Daniel Patriarhul României; Daniel, Arhiepiscopul Iașilor, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei (mai semnează: Daniel Ciobotea, patriarh al Bisericii Ortodoxe Române; Dan-Ilie Ciobotea)

4. nume religios însoțit de nume de familie și titlu religios

În această categorie întâlnim, preponderent, persoane de vocație religioasă din cinul și clerul monahal, treapta diaconiei și/sau preoției, care semnează doar lucrări din domeniul religiei.

Exemple:

- ✓ protos. Haralambie Morărescu
- ✓ monah Iustin Taban
- ✓ monah Pimen Vlad
- ✓ arhimandrit Ioanichie Bălan
- ✓ mitropolit Bartolomeu Anania [deși face parte din treapta arhieriei, semnează în mod consecvent cu Bartolomeu Valeriu Anania (nume religios urmat de numele real – prenume și nume de familie, fără să fie însoțit de titlu religios) și cu Bartolomeu

Anania însoțit de titlu religios (arhiepiscopul Clujului Bartolomeu Anania, mitropolit Bartolomeu Anania)]

5. nume religios însoțit de supranume cu sau fără titlu/calificativ religios

În această categorie întâlnim persoane de vocație religioasă din cinul și clerul monahal, care au scrieri din domeniul religiei.

Exemple:

- ✓ părintele Macarie Prodromitul [Macarie Tănase (1926-2014), monah în Sfântul Munte Athos]
- ✓ Nectarie Schimonahul (protopsalt român din Sfântul Munte Athos)
- ✓ monahul Vlasie Aghioritul
- ✓ Damaschin Dorneanul, episcop vicar al Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților

6. **nume religios însoțit de nume de familie fără titlu/calificativ religios**

În această categorie putem întâlni persoane de vocație religioasă din cinul monahal cu aptitudini literare sau în alt domeniu.

Exemple:

- ✓ Ignatie Grecu (monah poet de la Mănăstirea Cernica)

În prezentul material, alegerea formei autorizate de nume pentru persoanele de vocație religioasă se bazează atât pe cunoașterea treptelor ce diferențiază pe slujitorii bisericii ortodoxe și a practicii și particularităților românești, cât și pe regulile de catalogare stipulate în următoarele documente aprobate la nivel internațional:

- Principiile Internaţionale de Catalogare (ICP) (IFLA, update 2016[2]) :

5.3.3 Numele preferat ca punct de acces autorizat pentru o entitate ar trebui să se bazeze pe numele care identifică entitatea în mod consecvent, fie după criteriul frecvenţei de utilizare pe manifestări, fie după criteriul accepţiei comune a utilizatorilor catalogului (de exemplu, „un nume convenţional"), aşa cum este regăsit în sursele de referinţă.

5.3.3.1 Atunci când o persoană, o familie sau o colectivitate foloseşte nume diferite sau forme variate ale numelui, baza punctului de acces autorizat ar trebui să fie un singur nume sau o singură formă a numelui.

5.3.4.5 Dacă este necesar să se distingă o entitate de alte entităţi cu acelaşi nume, ar trebui să fie incluse caracteristici suplimentare de identificare, ca parte a punctului de acces autorizat pentru o entitate. Se poate opta pentru a include aceleaşi caracteristici de identificare ca parte a formelor variate ale numelui.

[2]https://www.bibnat.ro/dyn-doc/Declaratia_Principii_catalogare_2016.pdf

- Codul internațional de catalogare descriptivă, Resource Description and Access (RDA):

RDA definește conceptul de nume preferat pentru o persoană ca fiind „numele sau forma numelui aleasă ca bază pentru punctul de acces preferat ce reprezintă acea persoană" (RDA 9.2.2.1). În subcapitolul 9.2.2.3 se precizează că, atunci când se alege/stabilește numele preferat pentru o persoană se reține, în general, numele sub care persoana este cunoscută în mod frecvent. Numele ales/reținut poate fi numele real al persoanei, pseudonimul, titlul nobiliar, porecla, inițialele sau altă denumire.

Atunci când o persoană este cunoscută sub mai multe forme ale aceluiași nume, RDA adaugă instrucțiuni suplimentare la 9.2.2.5, iar atunci când o persoană este cunoscută sub mai multe nume, RDA adaugă instrucțiuni suplimentare la 9.2.2.6 – 9.2.2.8.

Principiul reprezentativității din RDA stipulează că numele sau forma numelui desemnat/-ă ca nume preferat pentru o persoană ar trebui să fie:

- ✓ numele sau forma numelui cel mai adesea întâlnită pe resursele asociate cu persoana, sau
- ✓ numele sau forma numelui cea mai acceptată în limba şi scrierea preferată de agenţia care creează datele, iar
- ✓ alte nume sau forme ale numelui care apar pe resursele asociate cu persoana ori în sursele de referinţă sau pe care le-ar putea căuta utilizatorul ar trebui să fie înregistrate ca variante ale numelui.

Regula RDA 9.2.2.9 stabilește:

- ✓ numele de familie va fi considerat primul element al înregistrării unui nume de persoană;
- ✓ dacă numele de familie nu reprezintă prima parte a numelui, acesta va fi înregistrat urmat de o virgulă, iar după aceasta vor fi trecute părțile din nume care îl precedă;
- ✓ dacă prima parte din nume este reprezentată de numele de familie, acesta va fi înregistrat urmat de o virgulă, iar apoi de părțile următoare din nume;
- ✓ dacă numele este reprezentat numai de un nume de familie, acesta va fi înregistrat ca atare;
- ✓ termenii/expresiile de adresare vor fi omiși/se din orice nume de persoană ce conține un nume de familie, câtă vreme acesta ***nu*** îndeplinește una din următoarele condiții:

a) numele este reprezentat numai de numele de familie (RDA 9.2.2.9.3);
b) numele aparține unei persoane căsătorite cunoscută doar sub numele soțului/partenerului împreună cu un termen de adresare (RDA 9.2.2.9.4)

Regula RDA 9.2.2.23 recomandă ca atunci când o persoană este identificată printr-o expresie formată dintr-unul sau mai multe prenume precedate de un termen de adresare, sau un titlu de poziţie, titlu profesional, expresia să fie considerată parte a numelui preferat pentru persoană (RDA 8.5), înregistrându-se prenumele ca prim element. Cuvintele sau expresiile asociate în mod obișnuit cu persoana, de exemplu cele care indică locul de origine, domiciliul, ocupația sau alte caracteristici se înregistrează conform RDA 9.2.2.18.

Regula RDA 9.2.3.5 menționează că dacă numele ales ca nume preferat pentru o persoană este numele religios al acesteia, numele laic se înregistrează ca variantă a numelui, iar regula RDA 9.2.3.6 specifică că dacă numele preferat este un nume laic, se înregistrează ca variantă de nume numele religios utilizat de persoană.

Formele autorizate pot include titluri asociate cu o persoană. Astfel, conform RDA 9.4.1.1, titlul asociat persoanei este cu cuvânt sau o expresie care indică titlul regal, titlul nobiliar, rangul/funcția ecleziastic/ă, titlul religios pentru o persoană de vocație religioasă, incluzând și alți termeni care indică rangul, onoarea, funcția, inclusiv inițiale ori abrevieri ce reprezintă un grad academic sau apartenența la o organizație, dar excluzând termenii de adresare care indică genul ori starea civilă, cum ar fi, Mr., doamnă, Mrs etc.

Regula RDA 9.4.1.7 precizează că pentru episcopi, cardinali, arhiepiscopi, abați, sau alte titluri înalte ecleziastice oficiale, în care *numele dat* este înregistrat ca prim element în forma preferată a numelui, se înregistrează titlul în limba preferată de agenția ce realizează înregistrarea. Conform acestei reguli internaționale, pentru România, aceste titluri vor fi înregistrate în limba română.

Dacă o persoană a purtat mai mult de unul din astfel de titluri, se va înregistra titlul cu rangul cel mai înalt. Adaptând textul la realitățile din ortodoxie, treapta arhieriei:

- ✓ se înregistrează *mitropolit* pentru toți mitropoliții care nu au devenit patriarhi*;*
- ✓ se înregistrează *arhiepiscop* pentru toti arhiepiscopii care nu au devenit mitropoliți;
- ✓ se înregistrează *episcop* pentru toți episcopii care nu au devenit arhiepiscopi.

Se adaugă la titlul de cardinal, episcop diecezan, arhiepiscop, patriarh, numele celei mai recente eparhii, arhiepicopii sau patriarhii. Numele locului se înregistrează în limba agreată de agenția catalografică, adică limba română pentru România.

Regula RDA 9.4.1.8 menționează că pentru o persoană de vocație religioasă alta decât cea acoperită de instrucțiunile din cap. 9.4.1.6. Papi, patriarhi ori 9.4.1.7 Episcopi, care are numele religios înregistrat ca prim element în forma preferată a numelui, se înregistrează titlul, termenul de adresare în limba în care a fost oferit sau în limba țării de rezidență a persoanei. Daca există mai mult de un astfel de termen, se folosește acel termen după care

persoana este cel mai frecvent identificată sau titlul cel mai important. Dacă un astfel de titlu a devenit parte integrantă din nume, se tratează ca atare. Se adaugă la titlu inițialele și/sau abrevierile utilizate în ordinele religioase creștine, dacă acestea sunt utilizate în mod frecvent de către persoana respectivă și se regăsescîn resursele asociate ei. Regula se aplică și în România încă din 1976 când a apărut lucrarea „Ghid de catalogare și clasificare a colecțiilor bibliotecilor universitare din România" unde este specificat că *în cazul autorilor desemnați prin nume personal (prenume), calificativul se păstrează în forma autorizată. Ex.: Mitropolitul Ghenadie Petrescu = Ghenadie Petrescu, mitropolit al Țării Românești*[3].

Tot la regula RDA 9.4.1.8 este specificat că titlurile de civilitate (frate, soră etc.) nu sunt considerate titluri religioase.

- Practica românească a păstrat și numele de familie în forma preferată a numelui la persoanele de vocație religioasă care semnează cu numele religios. Acest lucru se vede din exemplul de mai sus și din interogarea bazelor de date ale bibliotecilor românești (vezi Studiu statistic);
- Toate titlurile/calificativele asociate cu o/unei persoană/-e vor fi înregistrate în limba agenției care realizează înregistrarea, prin urmare, pentru România, se vor înregistra în limba română[4].

Nume și titluri religioase în Biserica Ortodoxă Română

Biserica, privită din perspectiva comunității de credincioși ai lui Hristos, este formată din clerici[5], monahi și mireni[6]. ***Cler*** *este termenul generic folosit pentru a descrie ierarhia religioasă formală din Biserica Creștină Ortodoxă.*[7] Clerul ortodox este format numai din bărbați.

Nume și/sau titlu religios primesc persoanele de vocație religioasă care fac parte din clerul de mir, cinul monahal și clerul monahal.

Clerul de mir

---

[3]Ghid de catalogare și clasificare a colecțiilor bibliotecilor universitare din România"[1] / elaborat de un colectiv coordonat de Victoria Curcăneanu. București : [s.n.], 1976, p. 66-67

[4]https://abr.org.ro/wp-content/uploads/2019/03/DECIZII-ALE-GRUPULUI-DE-LUCRU.pdf

[5] **Cler** este termenul generic folosit pentru a descrie ierarhia religioasă formală din Biserica Creștină Ortodoxă (https://ro.orthodoxwiki.org/Cler)

[6] Credinciosi ai Bisericii, care nu fac parte din clerul bisericesc; mirean, profan, lumesc (https://www.crestinortodox.ro/dictionar-religios/cauta:laici)

[7]https://ro.orthodoxwiki.org/Cler

În cadrul clerului de mir sunt două trepte: diaconia și preoția. Persoanele care fac parte din clerul de mir sunt preoții și diaconii căsătoriți, însă există și cazuri de preoți celibi. Preoții și diaconii căsătoriți nu au un nume religios atribuit, acest lucru fiind valabil și la cei celibi. Există și excepții de preoți atât din rândul celor căsătoriți, cât și celibi, care ajung, în cursul vieții, să fie tunși în monahism, aparținând astfel altui cler, și anume celui monahal. Prin urmare, pentru persoanele de vocație religioasă din clerul de mir, forma autorizată a numelui se stabilește la numele secular respectând regulile privitoare la înregistrarea numelor de persoană, cu preponderență cele care conțin un nume de familie. Deși unii din ei pot primi și ranguri onorifice (sachelar, iconom, iconom stavrofor[8]) care, împreună cu treptele, pot fi considerate titluri religioase, totuși, în practica românească, acestea nu au făcut parte din forma autorizată a numelui. Practica este susținută și de regulile din RDA 9.2.2.9. De asemenea, există și excepții când termenii *diacon*, *preot* fac parte din forma autorizată a numelui, și anume atunci când persoana este cunoscută doar printr-un prenume însoțit de unul din acești termeni care se va înregistra drept calificativ.

Tab. nr. 1 **Forma autorizată a numelui pentru persoanele de vocație religioasă din clerul de mir**

Element de intrare	**Forma de pe resursă**	**Forma autorizată**	**Unimarc/A**	**MARC 21/A**
Prenume	Preotul Mihai; Mihai preotul	**MIHAI**, preot	200 #0 $a **Mihai,** $c preot, $f 1550?-1605	100 0# $a **Mihai** $c preot, $d 1550?-1605
	Diaconul Coresi	**CORESI**, diacon, ?-1583	200 #0 $a **Coresi,** $c diacon, $f ?-1583	100 0# $a **Coresi,** $c diacon, $d ?-1583
Nume de familie	Pr. Eugen Drăgoi	**DRĂGOI**, Eugen, 1953-	200 #1 $a **Drăgoi,** $bEugen, $f 1953-	100 1# $a **Drăgoi**, Eugen, $d 1953-
	Părintele	**GALERIU**,	200 #1	100 1# $a **Galeriu**,

[8]Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, Secț. a IV-a, art. 145. În: Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 97/10.02.2020, p. 41

	Galeriu; Preot prof. dr. Constantin Galeriu	Constantin, 1918-2003	\$a **Galeriu,** \$b Constantin, \$f 1918-2003	Constantin,\$d 1918-2003
	Preot iconom stavrofor Ioan Tămaș	**TĂMAȘ**, Ioan, 1952-2020	200 #1 \$a **Tămaș,** \$b Ioan, \$f 1952-2020	100 1# \$a **Tămaș**, Ioan, \$d1952-2020
	S.A. Mindea; Pr. prof. dr. Ștefan Mindea (n.a. medic neurochirurg și preot)	**MINDEA**, Ștefan, 1975-	200 #1 \$a **Mindea,** \$b Ștefan, \$f 1975- 400 #1 \$a Mindea, \$b Ștefan-Alexa, \$f 1975-	100 1# \$a **Mindea**, Ștefan, \$d 1975- 400 1# \$a Mindea, Ștefan-Alexa, \$d 1975-
	Alexandru Mihăilă; Diac. Alexandru Mihăilă (n.a. teolog, lector universitar și diacon)	**MIHĂILĂ**, Alexandru, 1977-	200 #1 \$a **Mihăilă,** \$b Alexandru, \$f 1977-	100 1# \$a **Mihăilă**, Alexandru, \$d1977-

Cinul monahal

Credincioșii care din dorința de a-și consacra viața Lui Dumnezeu vor să se retragă din lume intră în cinul monahal, în majoritatea cazurilor, însă sunt și sihaștrii care nu sunt călugări. În cadrul cinului monahal, în Biserica Ortodoxă, există pentru bărbați, treptele: ***frate*** sau ***novice***, ***rasofor***, ***monah*** și ***schimonah***, iar pentru femei, treptele: ***soră***, ***rasoforă***, ***monahie*** și ***schimonahie***.

Noviciatul (frate/soră) este treapta de început din cinul monahal, fiind practic o perioadă de testare pentru credincioșii care vor să intre în monahism. Întrucât la această treaptă credincioșii nu primesc un nume religios, calificativele *frate* și *soră* nu sunt

considerate titluri religioase și prin urmare este de preferat să nu facă parte din forma autorizată a numelui atunci când se cunoaște numele laic (vezi RDA 9.4.1.8). Totuși există o excepție când acestea sunt înregistrate drept calificativ în forma autorizată a numelui, și anume atunci când însoțesc un prenume sau nume religios și nu se cunosc alte date despre persoană.

Rasoforia (rasofor/rasoforă) este numită și „începutul chipului monahicesc", fiind practic prima treaptă a cinului monahal, când persoana respectivă primește un nume religios. Dacă novicele dorește să devină călugăr, el „îmbracă" uniforma primei trepte a călugăriei printr-o slujbă în timpul căreia este tuns și primește un nume monahal, diferit de cel de botez (de mirean).

Monahismul (monah/monahie) este următoarea treaptă a călugăriei care se acordă după câțiva ani de la tunderea ca rasofor. Această treaptă presupune tunderea în monahism (călugăria) când se schimbă din nou numele religios (monahal). Tunderea în monahism presupune și primirea schimei. Schima sau paramanul este un veșmânt brodat cu sfânta cruce și anumite versete biblice. Schima mică sau tunderea în monahism normală este pentru călugării care trăiesc în viața de obște.

Schimonah sau *schimnic* este ultima treaptă din cinul monahal, când monahul/monahia primește schima cea mare ca urmare a trăirii unei vieți mai isihaste, de liniștire și de mai mare retragere. Treapta poate implica schimbarea sau păstrarea numelui religios ales la tunderea în monahism.

Cele trei trepte din cinul monahal, **rasofor/ă**, **monah/ie** și **schimonah/ie**, întrucât implică acordarea unui nume religios, pot fi tratate ca titluri religioase care să facă parte din forma autorizată de nume, înregistrându-se titlul cu rangul cel mai înalt. În cazul monahiilor, pentru că ele nu pot primi hirotonia, există rangul de ***stavroforă*** oferit atât celor mai venerabile monahii, cu sau fără o anumită vechime și experiență, cât și starețelor. Acest rang poate fi tratat ca titlu religios în formularea numelui preferat fiind imediat superior titlului de monahie. Este chiar indicat să se înregistreze drept calificative aceste trepte în forma numelui preferat, atunci când se cunosc, și nu termeni (prezenți uneori în forma numelui de pe resurse) ca: părinte, maică, preot, călugăr etc. De exemplu:

- ✓ pe resursă: Maica Marina Lupou

(monahie, stareță stavroforă la Mănăstirea „Sfânta Treime" din Bic) - forma autorizată:
***Marina Lupou**, stavroforă, 1947-*

Pentru monahul care alege vieţuirea pustnicească, mai sunt cunoscute denumirile de ***anahoret*** sau ***eremit***, în limba română fiind folosiți termenii de ***pustnic*** sau ***sihastru***. Viața

pustnicească poate fi aleasă și de persoanele din rândul mirenilor, care deși nu sunt monahi duc o viață de sihastru, departe de lume. De exemplu, pustnicul Ioan David (1920-1995), un cioban mirean contemporan cu noi, care a trăit într-o chilie, lângă satul Strungari din Județul Alba și care a fost ucenicul unui alt pustnic, monah de această dată, monahul Simeon (189-?-1943). În practica de catalogare aceste denumiri pot intra în forma autorizată a numelui, în unele cazuri drept calificative, alteori fiind parte integrantă a numelui (de exemplu: Daniil Sihastrul), iar atunci când nu avem un prenume/nume religios și alte date despre persoană, fiind parte componentă a unei expresii (de exemplu: Un ascet român; Vezi, RDA 9.2.2.25). Conform statutului Bisericii Ortodoxe Române, conducerea mănăstirii este asigurată de ***stareț(ă)***, schitul este condus de ***egumen(ă)***, iar metocul de **călugăr(iță)**. Acestea nefiind titluri sau ranguri, ci funcții administrative, nu este de preferat să facă parte din forma autorizată de nume. Există și excepții când ele pot fi înregistrate drept calificative, și anume în cazul persoanelor de vocație religioasă care au trăit în secolele trecute, descoperiți în bibliotecile mănăstirești doar după un prenume/nume religios însoțit de una dintre aceste funcții și despre care nu se cunosc mai multe informații (vezi RDA 9.2.2.23).

Exemple:

- ✓ Neonil, starețul Mănăstirii Neamțului, despre care se știe doar numele religios și că a fost preot cu rangul de arhimandrit, va avea în forma autorizată titlul monahal de arhimandrit și nu funcția administrativă de stareț: **NEONIL**, arhimandrit, 1789-1853
- ✓ Vasilie, primul egumen al Mănăstirii Moldovița, despre care se știe doar numele monahal și funcția administrativă, va avea în forma autorizată drept calificativ funcția de egumen: **VASILIE**, egumen, 1370-1450?

Clerul monahal

Rangurile din *clerul monahal* se acordă doar persoanelor de parte bărbătească care au primit tunderea în monahism, adică au urcat pe treapta de monah, prin urmare au un nume religios. În clerul monahal sunt trei trepte: **diaconia**, **preoția** și **arhieria.**

Treapta *diaconiei*

Monahul care a fost hirotonit diacon se numește ***ierodiacon***, următoarea treaptă fiind de ***arhidiacon*** (slujitor lângă un arhiereu)**.** Monahul care a primit schima mare, adică schimonahul, și a fost hirotonit diacon se numește ***ieroschidiacon***.

Treapta *preoției*

Monahul care a fost hirotonit preot se numește ***ieromonah.*** Monahul care a primit schima mare, adică schimonahul, și a fost hirotonit preot se numește ***ieroschimonah***. Pentru

preoții călugări, adică ieromonahi, există trei ranguri, în ordine crescătoare: ***singhel***, ***protosinghel*** și ***arhimandrit***.

Treapta *arhieriei*

Arhieria este cea mai importantă treaptă în ierarhia bisericească, iar în cadrul ei sunt cuprinse următoarele titluri, în ordine descrescătoare: patriarh, mitropolit, arhiepiscop, episcop, episcop vicar patriarhal, episcop vicar, arhiereu vicar. Persoanele eligibile pentru slujirea, demnitatea și răspunderea pentru unul din titlurile de mai sus se aleg din rândul ierarhilor care dețin titluri inferioare celui în cauză și din rândul preoților văduvi (prin deces), cu întrunirea diverselor condiții prevăzute în Secțiunea a II-a a Statutului pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române. Cel mai înalt titlu este cel de ***patriarh***. De reținut că **titlul de patriarh este specific doar bisericii ortodoxe**. Vicarul subordonat direct Patriarhiei este numit ***episcop vicar patriarhal***. Titlul imediat inferior patriarhului este cel de ***mitropolit***, persoana care conduce o mitropolie. În cadrul Patriarhiei se află mitropoliile care, la rândul lor, sunt formate din arhiepiscopii și episcopii. Arhiepiscopia este cea mai importantă episcopie din cadrul unei mitropolii şi este condusă de un ***arhiepiscop***, iar vicarul unei arhiepiscopii poartă numele de **episcop vicar**. Episcopia este condusă de un ***episcop***, iar vicarul unei episcopii poartă numele de ***arhiereu vicar***. De regulă, la hirotonisire, atât arhiereul vicar, cât și episcopul vicar pot primi în titulatură și un supranume după numele orașului sau regiunii din teritoriul eparhial al episcopiei/arhiepiscopiei unde vor activa. Există și excepții, de pildă, la arhiereii care aparțin arhiepiscopiilor Bisericii Ortodoxe Române din afara țării. De exemplu: Marc Nemțeanul Alric, episcop vicar al Mitropoliei Ortodoxe Române a Europei Occidentale și Meridionale. Această regulă face ca arhierei diferiți să dețină supranume identice de-a lungul timpului. De exemplu: Calinic Botoșăneanul Dumitriu, Nichifor Botoșăneanul Horia.

Prin urmare, rangurile sau treptele din clerul monahal, pe care le putem trata drept titluri religioase în practica de catalogare, sunt în ordine crescătoare, următoarele: ierodiacon, ieroschidiacon, arhidiacon, ieromonah, singhel, protosinghel, arhimandrit, ieroschimonah, arhiereu vicar, episcop vicar, episcop vicar patriarhal, episcop, arhiepiscop, mitropolit și patriarh. *Aceste titluri religioase sunt aproape întotdeauna atribuite persoanelor care au primit un nume religios*. Excepțiile sunt rare. De exemplu, Nicolae Condrea, mitropolit al Mitropoliei Ortodoxe Române a celor două Americi, care deși călugăr, se pare că și-a păstrat prenumele de la naștere. În formularea punctului de acces autorizat pentru numele acestor persoane, se recomandă ca titlurile religioase de mai sus să facă parte, înregistrându-se drept calificativ titlul cu rangul cel mai înalt, atunci când persoana deține sau a deținut în timp mai

multe titluri religioase, în funcție de evoluția carierei ecleziastice. Un alt aspect care se cere explicat este titulatura mitropoliților, care conform Statutului de organizare și funcționare a Bisericii Ortodoxe Române[9], art. 114, alin. (2), „este cea a arhiepiscopiei pe care o păstorește și a mitropoliei pe care o conduce". Totuși, în formularea formei autorizate a numelui se recomandă înregistrarea titlului cu rangul cel mai înalt (regula RDA 9.4.1.7), pentru astfel de persoane titlul fiind de mitropolit. De exemplu: Teofan Savu, arhiepiscop al Iașilor și mitropolit al Moldovei și Bucovinei, va avea în numele preferat titulatura cu rangul cel mai înalt: ***Teofan Savu**, mitropolit al Moldovei și Bucovinei*. O situație similară întâlnim și la patriarh, care, conform aceluiași Statut, art. 25, alin (1) și (2), titulatura de: „Preafericirea Sa, Preafericitul Părinte (N), Arhiepiscopul București lor, Mitropolitul Munteniei și Dobrogei, Locțiitorul tronului Cezareei Capadociei și Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române" poate fi înlocuită cu „Patriarhul României". Prin urmare, în forma autorizată de nume se recomandă să fie înregistrat titlul cu rangul cel mai înalt, și anume cel de patriarh.

La titlurile arhiereilor se adaugă numele celei mai recente eparhii și mitropolii, așa cum este precizat și în RDA 9.4.1.6 – 9.4.1.7. Având în vedere că numele eparhiilor și mitropoliilor este compus din denumirea locului în funcție de organizarea administrativ-teritorială a statului, formularea acestor titluri religioase ar trebui să se facă după reguli uniforme, însă sunt și excepții. De exemplu, dacă pentru patriarh, mitropolit, arhiepiscop și episcop în titulatură poate apărea doar denumirea locului (conform și exemplelor din RDA 9.4.1.6 – 9.4.1.7): *patriarh al României*, *mitropolit al Ardealului*, *arhiepiscop al Sibiului*, *episcop al Covasnei și Harghitei*, pentru vicarii din interiorul țării și ierarhii care aparțin structurilor ortodoxe române din diaspora, titulaturile pot conține denumirea integrală a eparhiei, cu excepția vicarilor patriarhali: *episcop vicar patriarhal*, *arhiereu vicar al Episcopiei Devei și Hunedoarei*, *episcop vicar al Arhiepiscopiei București lor*, *arhiereu vicar al Episcopiei Ortodoxe Române a Italiei*, *episcop al Episcopiei Ortodoxe Române a Spaniei și Portugaliei*, *mitropolit al Mitropoliei Ortodoxe Române a Germaniei, Europei Centrale și de Nord*. (Vezi, Tab. nr. 2)

Din practica de catalogare, s-a constatat că persoanele de vocație religioasă atât din cinul monahal, cât și din clerul monahal, treapta diaconiei și/sau preoției, semnează pe resurse și cu numele de familie alături de numele religios și titlul religios, iar cei din treapta arhieriei semnează, preponderent, doar cu numele religios urmat de titlul religios (vezi tipologie). Cu toate acestea, din punct de vedere biblioteconomic, aceste persoane de vocație religioasă care aparțin cinului și clerului monahal trebuie tratate în mod uniform. Cu

[9] Disponibil on-line la adresa: https://patriarhia.ro/statutul-bor-1400.html

siguranță că practica catalogatorilor români, de a înregistra ca prim element în forma preferată a numelui, numele religios împreună cu numele de familie, în ordine directă, indiferent de forma numelui de pe resurse, are ca motivație tocmai aplicarea în mod unitar a acelorași reguli de catalogare pentru persoanele din toate cele trei trepte ale clerului monahal, păstrând astfel uniformitatea punctelor de acces în bazele de date bibliografice și rezolvând omonimiile care sunt destul de frecvente în cazul persoanelor de vocație religioasă (vezi, Studiu statistic). Dacă luăm ca bază doar regula generală de a înregistra ca formă autorizată numele sau forma numelui cel mai adesea întâlnită pe resursele asociate cu persoana, nu vom avea o uniformitate în modul de stabilire a formei autorizate a numelui pentru persoanele cu nume și titlu religios, care fac parte din aceeași categorie, și anume, cinul și clerul monahal. Conform regulilor de catalogare din Resource Description and Access (RDA 9.2.2.9), în cazul numelor care conțin un nume de familie, primul element din forma autorizată a numelui este numele de familie. Cu toate acestea ar trebui să păstrăm în continuare practica noastră (conform regulilor din Ghidul de catalogare și clasificare a colecțiilor bibliotecilor universitare din România, 1976) și anume: intrare în ordine directă la numele religios urmat de numele de familie și ultimul titlu religios (atunci când se cunoaște!), înregistrat drept calificativ. Bineînțeles că această regulă are în vedere și respectarea primului principiu din noul cod de catalogare internațional (RDA), și anume: *numele sau forma numelui desemnat/-ă ca nume preferat pentru o persoană ar trebui să fie numele sau forma numelui cel mai adesea întâlnită pe resursele asociate cu persoana*. Desigur că, în procesul de adaptare a RDA, la nivelul fiecărei agenții catalografice pot exista divergențe la anumite subcapitole, în funcție de specificul practicii naționale. De exemplu, în transpunerea franceză a RDA, o astfel de divergență există, printre altele, la RDA 9.2.2.9.6, unde regula de a nu se înregistra termenul sfânt unei persoane al cărei nume conține un nume de familie (ex.: More, Thomas) este înlocuită de regula proprie: *sfinții și suveranii sunt tratați în același fel: numele preferat este înregistrat în ordine directă* (ex.: Thomas More, sfânt)[10].

Există situații când numele secular este folosit ca formă autorizată a numelui chiar și atunci când persoanelor de vocație religioasă au nume religios (aparțin cinului sau clerului monahal). Este cazul persoanelor care intră în cinul monahal într-o anumită etapă a vieții și care semnează pe resurse cu nume laic sau pseudonim literar și a persoanelor cu mai multe identități (scriitori monahi) având nume preferat asociat fiecărei identități.

[10]https://www.transition-bibliographique.fr/wp-content/uploads/2022/06/rda_fr_section3_chapitres8-9-10.pdf , p.51(43)

Exemplele din următorul tabel conțin în forma preferată a numelui titlul cu rangul cel mai înalt (deținut în anul 2023), iar ca variante de nume au fost înregistrate, numele real (când s-a cunoscut) și numele religios atunci când a fost diferit de cel din forma autorizată de nume. De exemplu, pentru episcopi, arhiepiscopi, mitropoliți s-a înregistrat ca variantă de nume și numele religios deținut ca vicar (fără numele de familie), pentru persoanele care au deținut acest titlu. De exemplu:

forma autorizată: **Irinel Pop**, arhiepiscop al Alba Iuliei, 1953-

variantă de nume: Irinel Bistrițeanul, episcop vicar al Arhiepiscopiei Clujului, 1953-

variantă de nume: Pop, Ionel, 1953-

Tab. nr. 2 **Forma autorizată a numelui pentru persoanele de vocație religioasă din cinul și clerul monahal**

Element de intrare	**Forma de pe resursă sau forma cunoscută**	**Forma autorizată**	**Unimarc/A**	**MARC 21/A**
Nume de familie	Fratele Marian Moșu (n.a. persoană care face parte din prima treaptă a cinului monahal)	**MOȘU**, Marian, 1987-	200 #1 $a **Moșu**, $b Marian, $f 1987-	100 1# $a **Moșu**, Marian, $d 1987-
	Pustnicul Ioan David (n.a cioban din județul Alba, care deși nu a fost călugăr, a dus o viață de pustnic	**DAVID**, Ioan, pustnic, 1920-1995	200 #1 $a **David**, $b Ioan, $c pustnic, $f 1920-1995	100 1# $a **David**, Ioan, $c pustnic, $d 1920-1995

	închinată lui Dumnezeu)			
	Zoe Dumitrescu-Bușulenga; Maica Benedicta (n.a. personalitate culturală și politică care s-a călugărit spre sfârșitul vieții)	**DUMITRESCU-BUȘULENGA**, Zoe, 1920-2006	200 #1 $a **Dumitrescu-Bușulenga,** $b Zoe, $f 1920-2006 400 #0 $a Benedicta, $c monahie, $f 1920-2006	100 1# $a **Dumitrescu-Bușulenga**, Zoe, $d1920-2006 400 0# $a Benedicta, $c monahie, $d 1920-2006
	Valeriu Anania (n.a. numele real și de scriitor; devine călugăr la 21 de ani)	**ANANIA**, Valeriu, 1921-2011	200 #1 $a **Anania,** $b Valeriu, $f 1921-2011 500 #0 $a **Bartolomeu Anania,** $c mitropolit al Clujului, Albei, Crișanei și Maramureșului, $f 1921-2011	100 1# $a **Anania**, Valeriu, $d1921-2011 500 0# $a **Bartolomeu Anania,** $c mitropolit al Clujului, Albei, Crișanei și Maramureșului, $d 1921-2011
	Sandu Tudor (n.a. forma cea mai des întâlnită - pseudonimul literar al lui Alexandru	**TUDOR**, Sandu, 1896-1962	200 #1 $a **Tudor,** $b Sandu, $f 1896-1962 400 #0 $a Daniil Tudor,	100 1# $a **Tudor**, Sandu, $d1896-1962 400 0# $a Daniil Tudor,

	Teodorescu, poet care s-a călugărit la vârsta de 52 de ani); Ieroschimonahul Daniil Sandu Tudor; Ieroschimonahul Daniil Tudor; Ieroschimonahul Daniil de la Rarău		$cieroschimonah, $f 1896-1962 400 #1 $a Teodorescu, $b Alexandru, $f 1896-1962	$c ieroschimonah, $d 1896-1962 400 1# $a Teodorescu, Alexandru, $d 1896-1962
	N. Steinhardt (n.a. forma cea mai des întâlnită pe resurse a scriitorului evreu Nicolae-Aurelian Steinhardt; se botează la vârsta de 48 de ani în credința ortodoxă, primind numele de Nicolae); Antisthius (n.a. pseudonim folosit la	**STEINHARDT**, N., 1912-1989	200 #1 $a **Steinhardt,** $b N., $f 1912-1989 400 #1 $aSteinhard, $b Nicolae-Aurelian, $f 1912-1989 400 #0 $a Nicolae de la Rohia, $c monah, $f 1912-1989	100 1# $a**Steinhardt**, N., $d1912-1989 400 1# $a Steinhardt, Nicolae-Aurelian, $d 1912-1989 400 0# $a Nicolae de la Rohia, $c monah, $d 1912-1989

	debutul literar); N. Steinhardt (Monahul Nicolae Delarohia) (n.a. la vârsta de 68 de ani este tuns în monahism, la Mănăstirea Rohia, devenind „monahul Nicolae”); Nicolae Steinhardt (n.a. formă foarte rar întâlnită pe resurse)			
Nume religios sau prenume	sora Irina	**IRINA**, soră	200 #0 $a **Irina,** $c soră, $f ?	100 0# $a **Irina,** $c soră, $d ?
	ieromonahul Calinic de la schitul românesc Prodromu din Sfântul Munte Athos (1885)	**CALINIC**, ieromonah, 18..-?	200 #0 $a **Calinic,** $c ieromonah, $f 18..-?	100 0# $a **Calinic,** $c ieromonah, $d 18..-?
	Monahul	**SIMEON**, monah,	200 #0	100 0#

	Simeon (n.a. călugăr pustnic în pădurea Strungari, jud. Alba)	189.?-1943	$a **Simeon,** $c monah, $f 189.?-1943	$a **Simeon**, $c monah, $d 189.?-1943
	Pustnicul Nectarie	**NECTARIE**, pustnic, 1894-2002	200 #0 $a **Nectarie,** $c pustnic, $f 1894-2002	100 0# $a **Nectarie,** $c pustnic, $d 1894-2002
	Călugărul Rafail	**RAFAIL**, călugăr, 1736-1787	200 #0 $a **Rafail,** $c călugăr, $f 1736-1787	100 0# $a **Rafail,** $c călugăr, $d 1736-1787
Nume religios urmat de un supranume	Părintele Moise Aghioritul; starețul Moise Aghioritul; Gheronda Moise Aghioritul; monahul Moise Aghioritul	**MOISE AGHIORITUL**, monah, 1952-2014	200 #0 $a **Moise Aghioritul,** $c monah, $f 1952-2014	100 0# $a **Moise Aghioritul,** $c monah, $d 1952-2014
Nume religios, urmat în ordine directă de numele de familie[11]	Părintele Proclu; Părintele Proclu Nicău; Monahul	**PROCLU NICĂU**, monah, 1928-2017	200 #0 $a **Proclu Nicău,** $c monah, $f 1928-2017	100 0# $a **Proclu Nicău,** $c monah, $d 1928-2017

[11]După dezbatere publică se va hotărâ dacă rămâne sau nu și numele de familie. Dacă numele de familie nu va face parte din elementul de intrare, exemplele se vor cumula cu cele imediat anterioare, pe coloana Element de intrare rămânând textul: „Nume religios sau prenume”, iar din exemple va dispărea numele de familie din elementul de intrare al formei autorizate și al variantelor de nume atunci când urmează numelui religios.

	Proclu Nicău; Părintele Proclu Nicău pustnicul din Munții Neamțului		400 #1 $a Nicău, $b Gheorghe, $f 1928-2017	400 1# $a Nicău, Gheorghe, $d 1928-2017
	Monah Pimen Vlad; Părintele Pimen Vlad	**PIMEN VLAD**, monah, 1970-	200 #0 $a **Pimen Vlad,** $c monah, $f 1970-	100 0# $a **Pimen Vlad,** $c monah, $d 1970-
	Rasoforul Vasile Ilie	**VASILE ILIE**, rasofor, 1902-1931	200 #0 $a **Vasile Ilie,** $c rasofor, $f 1902-1931	100 0# $a **Vasile Ilie,** $c rasofor, $d 1902-1931
	Sora Eugenia Vlad; Maica Siluana; Maica Siluana Vlad; Monahia Siluana Vlad; Schimonahia Siluana Vlad; Maica Siluana	**SILUANA VLAD**, schimonahie, 1944-2001	200 #0 $a **Siluana Vlad,** $c schimonahie, $f 1944-2001 400 #1 $a Vlad, $b Eugenia, $f 1944-2001	100 0# $a **Siluana Vlad,** $c schimonahie, $d 1944-2001 400 1# $a Vlad Eugenia, $d 1944-2001
	Părintele Calistrat	**CALISTRAT CHIFU**, ieromonah, 1965-	200 #0 $a **Calistrat Chifu,** $c ieromonah, $f 1965-	100 0# $a **Calistrat Chifu,** $c ieromonah, $d 1965-
	Arhimandrit Paulin Lecca; părinte arhimandrit Paulin Lecca;	**PAULIN LECCA**, arhimandrit, 1914-1996	200 #0 $a **Paulin Lecca,** $c arhimandrit, $f 1914-1996	100 0# $a **Paulin Lecca,** $c arhimandrit, $d 1914-1996

	Paulin Lecca; ieromonah Paulin Lecca		400 #1 $a Lecca, $b Victor, $f 1914-1996	400 1# $a Lecca Victor, $d 1914-1996
	Cuviosul Anatolie Tihai	**ANATOLIE TIHAI**, arhimandrit, 1838-1893	200 #0 $a **Anatolie Tihai,** $c arhimandrit, $f 1838-1893 400 #1 $a Tihai, $b Alexandru, $f 1838-1893 400 #0 $a Anatolie, $c cuvios, $f 1838-1893	100 0# $a **Anatolie Tihai,** $c arhimandrit, $d 1838-1893 400 1# $a Tihai, Alexandru, $d 1838-1893 400 0# $a Anatolie, $c cuvios, $d 1838-1893
	Stavrofora Ierusalima	**IERUSALIMA GLIGOR**, stavroforă, 1929-2021	200 #0 $a **Ierusalima Gligor,** $c stavroforă, $f 1929-2021	100 0# $a **Ierusalima Gligor,** $c stavroforă $d 1929-2021
	Stavrofora Ierusalima	**IERUSALIMA GHIBU**, stavroforă, 1936-	200 #0 $a **Ierusalima Ghibu,** $c stavroforă, $f 1936-	100 0# $a **Ierusalima Ghibu,** $c stavroforă, $d 1936-
	Maica Veronica; Maica Veronica de la	**VERONICA GURĂU**, stavroforă, 1922-2005	200 #0 $a **Veronica Gurău,** $c stavroforă	100 0# $a **Veronica Gurău,** $c stavroforă,

	Vladimirești		$f 1922-2005 400 #1 $a Gurău, $b Vasilica, $f 1922-2005	$d 1922-2005 400 1# $a Gurău, Vasilica, $d 1922-2005
	Ieroschimonahul Neofit Eliade; Cuviosul Neofit Ieroschimonahul	**NEOFIT ELIADE**, ieroschimonah, ?-1886	200 #0 $a **Neofit Eliade,** $cieroschimonah, $f ?-1886 400 #1 $a Eliade, $b Nicolae, $f ?-1886 400 #0 $a Neofit Ieroschimonahul, $c cuvios, $f ?-1886	100 0# $a **Neofit Eliade** $c ieroschimonah $d ?-1886 400 1# $a Eliade, Nicolae, $d ?-1886 400 0# $a Neofit Ieroschimonahul, $c cuvios, $d ?-1886
	Arhidiacon Arsenie Giurgea	**ARSENIE GIURGEA**, arhidiacon, 1978-2021	200 #0 $a **Arsenie Giurgea,** $c arhidiacon, $f 1978-2021 400 #1 $a Giurgea, $b Adrian-Cătălin, $f 1978-2021	100 0# $a **Arsenie Giurgea,** $c arhidiacon, $d 1978-2021 400 1# $a Giurgea, Adrian-Cătălin, $d 1978-2021
	Galaction	**GALACTION**	200 #0	100 0#

	Episcopul; Galaction Episcopul Alexandriei și Teleormanului; Părintele Galaction	**STÂNGĂ**, episcop al Alexandriei și Teleormanului, 1953-	$a **Galaction Stângă,** $c episcop al Alexandriei și Teleormanului, $f 1953- 400 #1 $a Stângă, $b Gheorghe, $f 1953-	$a **Galaction Stângă,** $c episcop al Alexandriei și Teleormanului, $d 1953- 400 1# $a Stângă, Gheorghe, $d 1953-
	Ioan Casian, Episcopul Ortodox Român al Canadei	**IOAN CASIAN**[12] **TUNARU**, episcop al Episcopiei Ortodoxe Române a Canadei, 1969-	200 #0 $a **Ioan Casian Tunaru,** $c episcop al Episcopiei Ortodoxe Române a Canadei, $f 1969- 400 #0 $a Ioan Casian de Vicina, $c episcop vicar al Arhiepiscopiei Ortodoxe Române din America și Canada, $f 1969-	100 0# $a **Ioan Casian Tunaru,** $c episcop al Episcopiei Ortodoxe Române a Canadei, $d 1969- 400 0# $a Ioan Casian de Vicina, $c episcop vicar al Arhiepiscopiei Ortodoxe Române din America și Canada, $d 1969- 400 1# $a Tunaru,

[12]Nume religios compus

			400 #1 $a Tunaru, $b Livius-Ionel, $f 1969-	Livius-Ionel, $d 1969-
	Calinic Argatu; P.S. Calinic Argatu; C. Argatu Argeșeanu; Calinic Argeșeanul; Calinic, episcopul Argeșului și Muscelului; Calinic Episcopul	**CALINIC ARGATU**, arhiepiscop al Argeșului și Muscelului, 1944-	200 #0 $a **Calinic Argatu,** $c arhiepiscop al Argeșului și Muscelului, $f 1944- 400 #0 $a Calinic Argeșeanul, $c arhiereu vicar al Episcopie Râmnicului și Argeșului, $f 1944- 400 #1 $a Argatu, $b Constantin, $f 1944-	100 0# $a **Calinic Argatu,** $c arhiepiscop al Argeșului și Muscelului, $d 1944- 400 0# $a Calinic Argeșeanul, $c arhiereu vicar al Episcopiei Râmnicului și Argeșului, $d 1944- 400 1# $a Argatu, Constantin, $d 1944-
	Bartolomeu Valeriu Anania; Mitropolitul Bartolomeu; Arhiepiscopul Clujului Bartolomeu	**BARTOLOMEU ANANIA**, mitropolit al Clujului, Albei, Crișanei și Maramureșului, 1921-2011	200 #0 $a **Bartolomeu Anania,** $c mitropolit al Clujului, Albei, Crișanei și Maramureșului,	100 0# $a **Bartolomeu Anania,** $c mitropolit al Clujului, Albei, Crișanei și Maramureșului,

	Valeriu Anania; Mitropolitul Bartolomeu Anania		$f 1921-2011 500 #1 $a **Anania,** $b Valeriu, $f 1921-2011	$d 1921-2011 500 1# $a Anania, Valeriu, $d 1921-2011
	Daniel Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române; Daniel Mitropolitul Moldovei şi Bucovinei; Dan-Ilie Ciobotea; Mitropolitul Moldovei I.P.S.Daniel; Daniel Patriarhul României	**DANIEL CIOBOTEA**, patriarh al României, 1951-	200 #0 $a **Daniel Ciobotea,** $c patriarh al României, $f 1951- 400 #1 $a Ciobotea, $b Dan-Ilie, $f 1951-	100 0# $a **Daniel Ciobotea,** $c patriarh al României, $d 1951- 400 1# $a Ciobotea, Dan-Ilie, $d 1951-
Nume religios urmat în ordine directă de titulatura care conține numele orașului sau regiunii unde slujește și numele de	PS Varlaam Ploieșteanul	**VARLAAM PLOIEȘTEANUL MERTICARIU**, episcop vicar patriarhal, 1960-	200 #0 $a **Varlaam Ploieșteanul Merticariu,** $c episcop vicar patriarhal, $f 1960- 400 #1	100 0# $a **Varlaam Ploieșteanul Merticariu,** $c episcop vicar patriarhal, $d 1960- 400 1#

familie[13]			$a Merticariu, $b Vasile, $f 1960-	$a Merticariu, Vasile, $d 1960-
	P.S. Atanasie de Bogdania; Atanasie de Bogdania arhiereu vicar al Episcopiei Ortodoxe Române a Italiei	**ATANASIE DE BOGDANIA RUSNAC**, arhiereu vicar al Episcopiei Ortodoxe Române a Italiei, 1982-	200 #0 $a **Atanasie de Bogdania Rusnac,** $c arhiereu vicar al Episcopiei Ortodoxe Române a Italiei, $f 1982- 400 #1 $a Rusnac, $b Tudor, $f 1982-	100 0# $a **Atanasie de Bogdania Rusnac,** $c arhiereu vicar al Episcopiei Ortodoxe Române a Italiei, $d 1982- 400 1# $a Rusnac, Tudor, $f 1982-
	Preasfințitul Părinte Timotei Sătmăreanul	**TIMOTEI SĂTMĂREANUL BEL**, arhiereu vicar al Episcopiei Maramureșului și Sătmarului, 1974-	200 #0 $a **Timotei Sătmăreanul Bel,** $c arhiereu vicar al Episcopiei Maramureșului și Sătmarului, $f 1974- 400 #1 $a Bel $b Cristian Simion $f 1974-	100 0# $a **Timotei Sătmăreanul Bel,** $c arhiereu vicar al Episcopiei Maramureșului și Sătmarului, $d 1974- 400 1# $a Bel, Cristian Simion,

[13]După dezbatere publică se va hotărâ dacă rămâne sau nu și numele de familie. Dacă numele de familie nu va face parte din elementul de intrare, exemplele se vor cumula cu cele imediat următoare, pe coloana Element de intrare rămânând textul: „Nume religios urmat în ordine directă de titulatura care conține numele orașului sau regiunii unde slujește sau un supranume”, iar din exemple va dispărea numele de familie din elementul de intrare al formei autorizate

				$d 1974-
Nume religios urmat de un supranume	Părintele Moise Aghioritul; starețul Moise Aghioritul; Gheronda Moise Aghioritul; monahul Moise Aghioritul	**MOISE AGHIORITUL**, monah, 1952-2014	200 #0 $a **Moise Aghioritul,** $c monah, $f 1952-2014	100 0# $a **Moise Aghioritul,** $c monah, $d 1952-2014
	Arhimandrit Emilianos Simonopetritul (n.a. monah grec, starețul Mănăstirii Simono-Petra din Sf. Munte Athos)	**EMILIANOS SIMONOPETRITUL,** arhimandrit, 1934-2019	200 #0 $a **Emilianos Simonopetritul,** $c arhimandrit, $f 1934-2019 400 #1 $a Vafeidis, $b Alexandros, $f 1934-2019	100 0# $a **Emilianos Simonopetritul**, $c arhimandrit, $d 1934-2019 400 1# $a Vafeidis, Alexandros, $d 1934-2019
	Monah Damaschin Grigoriatul; Pr. Damaschin Grigoriatul; Părintelele Damaschin Grigoriatul	**DAMASCHIN GRIGORIATUL**, schimonah, 19..?-	200 #0 $a **Damaschin Grigoriatul,** $c schimonah, $f 19..?-	100 0# $a **Damaschin Grigoriatul,** $c schimonah, $d 19..?-
	Monahul Trifon	**TRIFON ROMÂNUL**,	200 #0 $a **Trifon**	100 0# $a **Trifon**

	Românul (pustnic în Kapsala)	monah, ?-1978	**Românul,** $c monah, $f ?-1978	**Românul,** $c monah, $d ?-1978
	Monahul Leontie Prodromitul	**LEONTIE PRODROMITUL**, ieroschimonah, 1816-1901	200 #0 $a **Leontie Prodromitul,** $c ieroschimonah, $f 1816-1901 400 #1 $aTeodorescu, $b Teodor, $f 1816-1901	100 0# $a **Leontie Prodromitul,** $c ieroschimonah, $d 1816-1901 400 1# $a Teodorescu, Teodor, $d 1816-1901
	Nectarie Schimonahul (monah și psalt român din Sfântul Munte Athos); Nectarie Vlahul; schimonahul Nectarie Crețu	**NECTARIE SCHIMONAHUL**, (1804-1899)	200 #0 $a **Nectarie Schimonahul,** $f 1804-1899 400 #1 $a Crețu, $b Nicolae, $f 1804-1899 400 #0 $a Nectarie Vlahul, $f 1804-1899	100 0# $a **Nectarie Schimonahul,** $d 1804-1899 400 1# $a Crețu, Nicolae, $d 1804-1899 400 0# $a Nectarie Vlahul, $d 1804-1899

Fișierul de autoritate este într-o permanentă actualizare fie prin modificarea formei autorizate de nume, fie prin adăugarea de noi variante de nume, deoarece în timp, numele unei entități persoană de vocație religioasă poate suferi modificări datorită urcării pe o altă

treaptă în ierarhia religioasă sau în urma canonizării, ori schimbării titulaturii eparhiilor prin înființare, desființare sau modificare teritorială.

Pentru persoanele de vocație religioasă care au nume și titlu religios atribuite, este de preferat să stabilim dacă:

1. *elementul de intrare pentru forma autorizată a numelui persoanelor de vocație religioasă din cinul și clerul monahal conține sau nu, numele de familie?*

În acest sens, pentru elementele de intrare semnalate cu notă de subsol în tab. nr. 2, este de preferat să decidem pentru una din următoarele variante:

- elementul de intrare conține numele de familie înregistrat, în ordine directă, imediat după numele religios. Această variantă este aplicată tuturor exemplelor din tabel;
- elementul de intrare nu conține numele de familie;

Tab. nr. 3 **Toate cele trei variante sunt exemplificate în următorul tabel**

	Element de intrare	**Forma de pe resursă sau cunoscută**	**Ordinea elementelor**	**Unimarc/A**	**MARC 21/A**
Varianta 1	Nume religios urmat de titulatura locului/supranume și/sau numele de familie	Arhidiacon Arsenie Giurgea	**ARSENIE GIURGEA**, arhidiacon, 1978-2021	200 #0 $a **Arsenie Giurgea,** $c arhidiacon, $f 1978-2021	100 0# $a **Arsenie Giurgea,** $c arhidiacon, $d 1978-2021
		PS Varlaam Ploieșteanul	**VARLAAM PLOIEȘTEANUL MERTICARIU**, episcop vicar patriarhal, 1960-	200 #0 $a **Varlaam Ploieșteanul Merticariu,** $c episcop vicar patriarhal, $f 1960-	100 0# $a **Varlaam Ploieșteanul Merticariu,** $c episcop vicar patriarhal, $d 1960-

Varianta 2	Nume religios	Arhidiacon Arsenie Giurgea	**ARSENIE,** arhidiacon, 1978-2021	200 #0 $a **Arsenie,** $c arhidiacon $f 1978-2021	100 0# $a **Arsenie** $c arhidiacon $d 1978-2021
		PS Varlaam Ploieșteanul	**VARLAAM PLOIEȘTEANUL**, episcop vicar patriarhal, 1960-	200 #0 $a **Varlaam Ploieșteanul,** $c episcop vicar patriarhal, $f 1960-	100 0# $a **Varlaam Ploieșteanul ,** $c episcop vicar patriarhal, $d 1960-

2. Titlurile arhiereilor (cu excepția vicarilor) din interiorul țării să conțină doar denumirea locului, în funcție de organizarea administrativ-teritorială a statului (RDA 9.4.6-9.4.1.7): *patriarh **al României***, *mitropolit **al Ardealului***, *arhiepiscop **al Sibiului***, *episcop **al Covasnei și Harghitei***.

3. Titlurile vicarilor din interiorul țării și ierarhii care aparțin structurilor ortodoxe române din diaspora, să fie: *episcop vicar patriarhal*, *arhiereu vicar **al Episcopiei** Devei și Hunedoarei*, *episcop vicar **al Arhiepiscopiei** Bucureștilor*, *arhiereu vicar **al Episcopiei** Ortodoxe Române a Italiei*, *episcop **al Episcopiei** Ortodoxe Române a Spaniei și Portugaliei*, *mitropolit **al Mitropoliei** Ortodoxe Române a Germaniei, Europei Centrale și de Nord*.

4. Titlul patriarhului să fie **al României** și nu *al Bisericii Ortodoxe Române*. Argumente:

4.1 Statutul de organizare și funcționare a Bisericii Ortodoxe Române:

- Art. 6 – (1) „Biserica Ortodoxă Română este organizată ca Patriarhie, cu titulatura ***Patriarhia Română***”
- Art. 25 – (1) și (2) „Titulatura sa este: «Preafericirea Sa, Preafericitul Părinte (N), Arhiepiscopul Bucureștilor, Mitropolitul Munteniei și Dobrogei. Locțiitorul tronului Cezareei Capadociei și Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române» sau «**Patriarhul României**».”

4.2 Exemplele din RDA 9.4.1.6: patriarche de Constantinople **Titre de Basile II.**

Studiu statistic

Pentru stabilirea regulilor de formulare a formei autorizate a numelui pentru persoanele de vocație religioasă din clerul monahal este necesar să știm cum sunt tratate aceste nume în cataloagele românești. În acest sens s-au luat, ca exemplu, două persoane din clerul monahal, din trepte diferite: arhimandritul Cleopa Ilie și arhiepiscopul Calinic Argatu.

Au fost interogate 7 biblioteci universitare (BCU București, Iași, Cluj, Timișoara, BU Craiova, Sibiu, Târgoviște), Biblioteca Națională și 25 de biblioteci județene.

Pentru (forma numelui pe resurse): Arhimandrit Cleopa Ilie; Părintele Cleopa

nume laic: Ilie, Constantin (1912-1998)

nume religios: Cleopa

titluri religioase în ordine crescătoare: monah, ierodiacon, ieromonah, protosinghel, arhimandrit

- **numele religios urmat de numele de familie, în ordine directă și ultimul titlu religios: Cleopa Ilie, arhimandrit (1912-1998)** - 6 biblioteci universitare, cu mențiunea că două biblioteci au folosit *monah* pentru titlu religios; 14 biblioteci județene **= 20 (60%)**
- **numele religios urmat de virgulă și numele de familie și ultimul titlu religios: Cleopa, Ilie, arhimandrit (1912-1998)** – 3 biblioteci universitare; 12 biblioteci județene (48%) **= 15 (45%)**
- **numele de familie urmat de numele religios, în ordine directă și ultimul titlu religios: Ilie Cleopa, arhimandrit (1912-1998)** – 1 bibliotecă județeană **= 1 (3%)**
- **mai multe forme pentru aceeași persoană sau forme diferite pentru persoane diferite de vocație religioasă: Cleopa Ilie, arhimandrit; Ilie Cleopa, arhimandrit; Bălan, Ioanichie, arhimandrit** – Biblioteca Națională și 6 biblioteci județene. **= 7 (21%)** O explicație poate fi că s-au folosit reguli diferite în perioade diferite de timp și nu s-au actualizat (corectat) informațiile din bazele de date în urma migrării de la un soft la altul.

Pentru (forma numelui pe resurse): Calinic Argatu; P.S. Calinic Argatu; C. Argatu Argeșeanu; Calinic Argeșeanul; Calinic, episcopul Argeșului și Muscelului; Calinic Episcopul

nume laic: Argatu, Constantin (1944-)

nume religios: Calinic

titluri religioase în ordine crescătoare: monah, arhiereu vicar, episcop, arhiepiscop

- ➔ **numele religios și ultimul titlu religios: Calinic, arhiepiscop al Argeșului și Muscelului (1944-)** - 3 biblioteci universitare, 10 biblioteci județene **= 13 (39%)**
- ➔ **numele religios urmat de numele de familie, în ordine directă și ultimul titlu religios: Calinic Argatu, arhiepiscop al Argeșului și Muscelului (1944-)** – 2 biblioteci universitare, 7 biblioteci județene **= 9 (27%)**
- ➔ **numele religios urmat de numele unui oraș sau regiune** (primit la hirotonisirea ca episcop vicar) **și ultimul titlu religios: Calinic Argeșeanul, arhiepiscop al Argeșului și Muscelului (1944-)** - 1 bibliotecă universitară, 3 biblioteci județene și Biblioteca Națională **= 5 (15%)**
- ➔ **mai multe forme: Argatu, Calinic (1944-); Calinic Argatu (1944-); Argatu, Calinic, arhiepiscop al Argeșului și Muscelului (1944-); Argeșeanul, Calinic (1944-); Argatu Argeșeanul, Calinic, episcop (1944-); Calinic Argatu-Argeșeanul, episcop (1944-)** 1 bibliotecă universitară, 5 biblioteci județene **= 6 (28%)**. O explicație poate fi folosirea unor reguli diferite în perioade diferite de timp și neactualizarea bazelor de date în urma migrării de la un soft la altul.

COMENTARIU

- cei doi creatori semnează pe resurse sub diverse forme ale numelui; se observă că persoanele din clerul monahal care dețin titluri episcopale (patriarh, mitropolit, episcop vicar, episcop, arhiepiscop) obișnuiesc să semneze pe resurse, mai des, cu numele religios și titlul episcopal. În urma unui studiu făcut în catalogul electronic al BJVAU pentru Casian, arhiepiscopul Dunării de Jos, s-a constatat că, deși semnează sub diverse nume: *Casian Episcopul Dunării de Jos; Dr. Casian Crăciun, Episcopul Dunării de Jos; P.S. dr. Casian Crăciun; Casian Crăciun, Episcopul Dunării de Jos; Casian; Casian, Arhiepiscopul Dunării de Jos; Casian Crăciun, Arhiepiscop al Dunării de Jos*, totuși numeric, în acest exemplu, varianta *nume religios urmat de titlul religios* (33 cărți) predomină față de varianta *nume religios nume de familie și*

titlu religios (17 cărți). Respectând primul principiu din RDA, și anume că, se alege ca nume preferat, numele sau forma numelui cel mai adesea întâlnită pe resursele asociate cu persoana, forma preferată este: **Casian, arhiepiscop al Dunării de Jos (1955-)**. Totuși nu putem stabili forma autorizată numărând resursele!

- cei doi creatori fac parte din aceeași categorie, și anume a persoanelor de vocație religioasă din clerul monahal, adică au nume religios, iar regulile de stabilire a formei autorizate a numelui trebuie să fie aceleași. Practica în bibliotecile românești a fost ca primul element din forma autorizată să fie numele religios urmat în ordine directă de numele de familie pentru a rezolva, în acest fel, și omonimiile foarte des întâlnite în cazul acestor persoane. Regula din RDA de a stabili forma autorizată la numele de familie urmat de numele religios, cu sau fără titlu religios: Ilie, Cleopa (1912-1998) sau Argatu, Calinic (1944-) este aplicată de o singură bibliotecă universitară și 4 biblioteci județene în cercetarea de mai sus.

  Prin urmare, rămâne de stabilit o singură variantă din cele două prezentate mai sus, în Tab. nr. 3.

Puncte tari pentru varianta nr. 1 din Tab. nr. 3:

Cleopa Ilie, arhimandrit, 1912-1998

Calinic Argatu, arhiepiscop al Argeșului și Muscelului, 1944-

- se mai aduce un element care să evite omonimiile la numele religios, care sunt destul de dese în cazul creatorilor din clerul monahal [de exemplu: Calinic (Miclescu) mitropolit primat al României, Calinic (Dumitriu) arhiepiscop al Sucevei și Rădăuților, Calinic (Argatu) arhiepiscop al Argeșului și Muscelului]; Este adevărat că omonimiile sunt deja evitate prin existența titlurile diferite și prin anii de viață!
- persoanele care dețin titluri episcopale semnează pe unele resurse și cu numele de familie;
- se păstrează uniformitate în stabilirea formei autorizate pentru toți creatorii din cinul și clerul monahal, indiferent de treapta din care fac parte și de titlul religios deținut;
- se păstrează practica din bibliotecile românești începută din anul 1976, când a apărut *Ghidul de catalogare și clasificare a colecțiilor bibliotecilor universitare din România*.

Puncte tari pentru varianta nr. 2 din Tab. nr. 3:

Cleopa, arhimandrit, 1912-1998

Calinic, arhiepiscop al Argeșului și Muscelului, 1944-

- se respectă regula din RDA (elementul de intrare este numele religios).

Bibliografie

Ghid de catalogare și clasificare a colecțiilor bibliotecilor universitare din România / Elaborat de un colectiv coordonat de Victoria Curcăneanu. - București : [S.n.], 1976

*** *Părinții Bisericii despre sfârșitul lumii*. București : Editura Sophia, 2009.

Webografie

*** *Declarația de Principii Internaționale de Catalogare (ICP)*, 2017. Disponibil în Internet pe: https://www.ifla.org/files/assets/cataloguing/icp/icp_2016-ro.pdf. Data citării: 01.09.2017.

*** *Distincții bisericești*. Disponibil în internet pe: https://ro.orthodoxwiki.org/Distinc%C8%9Bii_biserice%C8%99ti. Data citării: 05.09.2017

Code RDA-FR. Disponibil pe Internet: https://www.transition-bibliographique.fr/rda-fr/pdf-regles-rda-fr/

Doar ortodox [site web]. Disponibil pe internet la adresa: https://doarortodox.ro/2014/04/28/pustnicii-nevazuti-din-muntii-bucovinei/

Doxologia [portal ortodox]. Disponibil pe internet la adresa: https://doxologia.ro/monahul-damaschin-grigoriatul; https://doxologia.ro/viata-sfantului-gheorghe-pelerinul; https://doxologia.ro/biblioteca/pateric/trecerea-la-domnul-mosului-gheorghe-lazar-cum-ales-locul-de-veci

Orthodox wiki [pagină web]. Disponibil pe internet la adresa: https://ro.orthodoxwiki.org/Ioan_Valahul

Regulamentul pentru organizarea vieții monahale și funcționarea administrativă și disciplinară a mănăstirilor. Disponibil în internet pe: https://documents.tips/documents/regulamentul-pentru-organizarea-vietii-monahale-si-function-area-administrativa-si-disciplinara-a-manastirii.html. Data citării: 01.09.2017.

Sfântul Munte Athos [on-line]. Disponibil pe internet la adresa: https://sfantulmunteathos.wordpress.com/2017/09/16/povatuiri-din-sfantul-munte-monahul-leontie-prodromitul-nascut-1816/

alte surse:

https://www.okazii.ro/banescu-un-capitol-din-istoria-manastirii-neamt-staretul-neonil-1910-a44610750

Iorga, N. Mănăstirea Neamțului : Viață călugărească și muncă pentru cultură [text on-line], Vălenii de Munte : Neamul Românesc, 1912. Disponibil on-line la adresa: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/a/ae/Nicolae_Iorga_-_M%C4%83n%C4%83stirea_Neam%C8%9Bului_-_via%C8%9Ba_c%C4%83lug%C4%83reasc%C4%83_%C8%99i_munca_pentru_cultur%C4%83.pdf

Ciubotaru, Iulian Marcel. Egumenii Mănăstirii Moldovița în secolul al XV-lea [text on-line]. În: Research and Science Today, nr. 2Disponibil on-line pe adresa: file:///C:/Users/Bibliotecar/Downloads/05.%20Iulian%20Marcel%20CIUBOTARU%20-%20EGUMENII%20MANASTIRII%20MOLDOVI%C8%9AA%20%C3%8EN%20SECOLUL%20AL%20XV-LEA-1.pdf

Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române. În: Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 97/10.11.2020. Disponibil on-line la adresa: https://patriarhia.ro/images/documente/Statutul%20pentru%20organizarea%20si%20functionarea%20Bisericii%20Ortodoxe%20Romane.pdf